

Hazırlıksız • Tolga Gümüşay

Genç Kitaplar • Roman • 180 sayfa • Önerilen sınıflar: **6, 7, 8**

BİREY ve TOPLUM • ZAMAN ve MEKÂN • KİŞİSEL GELİŞİM • İLETİŞİM • DUYGULAR

okul • yatılı yaşamı • arkadaşlık • aile • sınav • Erzurum • yabancı dil • dayanışma • idealler • özlem • deprem

Gençlerin çok sevdiği *6 Yıl Tam Pansiyon*'un yazarı Tolga Gümüşay bu kez yatılı okuduğu ortaokulun hazırlık sınıfında yaşadıklarını kitaplaştırdı. Gümüşay'ın izlenimci, kırılğan üslubunu yansıtan roman, aileden uzakta ayakta durmayı, zor yollardan edinilen özgürlüğü ve zamanla kurulan sıcak dostlukları samimi bir dille aktarıyor. Yaşamın sürprizlerine karşı hazırlıklı olabilmeyi düşündüren, büyümenin güçlüklerini endişe, umut, hayal kırıklığı, hüznün ve heyecan gibi güçlü duygularla harmanlayan etkileyici roman, Türkiye'nin bir dönemine de tanıklık ediyor.

Hazırlık sınıfına başladığında, odasının yerini Erzurum Anadolu Lisesi'nin yatakhanesi, evinin sıcak mutfağının yerini de okulun yemekhanesi almıştır. Zorlu sınavı kazanmıştır kazanmasına, ama gecelerini ve hatta bazı hafta sonlarını ailesinden çok uzakta, soğuk bir yatakhanein ranzasında geçireceğini tahmin edememiştir. Üstelik bu duruma tamamen hazırlıksızdır. Yeni dostlukların sıcaklığı, eğitimin getirdiği olgunlaşma, hazırlıksız bir hazırlık sınıfı öğrencisine yetecek midir?..

TARTIŞMA KONULARI...

- 12 yaşındaki Tolga için sınav ne anlama geliyor? Girdiğiniz büyük sınavları düşündüğünüzde siz de aynı fikirde misiniz? Önemli sınavlar öncesi neden bu kadar heyecan yaşıyor? Bu heyecanı önlemek mümkün mü?
- Tolga'nın ve ailesinin Erzurum Anadolu Lisesi ile ilgili ilk izlenimleri neler? Tolga kendini ne için "hazırlıksız" hissediyor?
- Okulun ilk günü oğullarını bırakıp giderken anne babası ve Tolga neler hissediyor? Tolga'nın yatılı okulda kalma konusunda verdiği tepkiler ve hissettikleri normal mi, yoksa kişiliğine özel bir durum mu? O koşullarda Tolga'nın yerinde siz olsanız neler hisseder, nasıl davranırdınız?
- Tolga'nın anlattıklarına bakıldığında yatakhane yaşamına alışmak kolay değil. Tolga yatakhane nelerden tedirgin oluyor? Acaba bu durum her yatılı için benzer strese neden olur mu?
- Cengiz'le yediği fıstıklı baklava neden Tolga'nın yediği en leziz tatlı? Fıstıklı baklava neyi simgeliyor? Cengiz, fıstıklı baklava yemeği teklif ederken o kadar ince düşünmüş müydü?
- Okulun ikinci haftasında neler değişti? Tolga kimlerle arkadaş oldu? İçlerinde en kötü durumda olan kimdi ve ne yaptı; sonuçları ne oldu?
- İkinci hafta sonu evine giden Tolga, "Artık eski ben değildim; en mutlu anlarımda bile buruk bir kaybetme korkusu içimi usul usul kemiriyordu," diyerek neyi anlatmak istiyor? Siz benzer bir duygu yaşadınız mı?
- İngilizce dersi Tolga'da neden stres yaratıyor? Bu sorunu aşmak için neler yapıyor?
- Evc çıkmayacağı hafta sonlarında Tolga, neleri hayatında ilk kez deneyimliyor? Ailesinin gözetiminde olmayan bu deneyimler sayesinde kendini nasıl hissediyor? Aile özlemine rağmen bu yaşadıklarının onu olgunlaştırdığı söylenebilir mi? Sizin bu tür deneyimleriniz neler?
- Tolga ve ailesi, Oltu depreminde neler yaşıyorlar? Tolga deprem sürecinde neden vicdan azabı çekiyor? Deprem kuşağındaki ülkemiz için kaçınılmaz olan bu doğa olayıyla ilgili düşünceleriniz neler?
- Tolga'nın okulda en yakın arkadaşları kimler? Kişiliklerini düşündüğünüzde siz hangilerini kendinize daha yakın buluyorsunuz? Neden?

12. Aralık'ın son haftası nasıl oldu da yatılı öğrencilerin çoğu yılbaşında okulda kalma cezası aldı? Bu ceza Tolga'yı neden çok etkiledi? Okul yetkililerine kendini affettirmek için yaptıkları hakkında ne düşünüyorsunuz?
13. Tolga, henüz 12 yaşında, her bakımdan deneyimsiz ve aile özlemi çeken bir çocuk olarak başladığı yatılı yılında neler öğrendi, neleri başardı? Bir yıl öncedeki çocuğa göre ne kadar yol kat etti?

YARATICI ETKİNLİKLER...

- **Oyun:** Bütün öğrenciler 4 kişilik gruplara ayrılır. Her grup; Erzurum'un tarihi, coğrafyası, nüfusu ve insan yapısı, mutfağı, ekonomisi, turistik yerleri, mimarisi, yetiştirdiği sanatçıları, sporcuları, siyasetçileri, bilim insanları gibi özelliklerini araştırır. Veriler toplandıktan sonra grup sözcüleri çember şeklinde oturarak ve her seferde bir özelliği dile getirerek kenti tanıtır. Önceden söylenen özelliği tekrarlayan grup yanar ve oyun dışı kalır. En çok sayıda değişik veri sayan grup oyunu kazanır ve önceden sınıfça hazırlanan "Grup Dadaşlar" rozetlerini alır.
- **Yazma:** Öğrenciler, "Yabancı dil dersi kâbusu olmuştu," ya da "Yabancı dil dersi hayatının fırsatıydı," fikrini açıklayan kısa birer öykü yazsın. Birlikte değerlendirip en ilginç buldukları 4 öyküyü varsa sınıf gazetesinde yayımlasınlar ya da sınıfın dışında oluşturacakları "öykü köşesi"nde sergilesinler.
- **Sunum:** En yıkıcı doğa olaylarından deprem konusunu araştırın. Nedenleri, yıkıcı etkilerinden korunma yöntemleri, dünyanın deprem haritası, Türkiye'nin depremselliği, tarihteki büyük depremler, deprem sonrası süreçler gibi başlıkları sunum haline getirin. Bir deprem ülkesinin bireyi olarak hem kendinizin hem de sınıftakilerin bu konudaki bilincini yükseltmeyi amaçlayın.
- **Ropörtaj:** Sınıfta isteyen öğrenciler, ailesinde ya da tanıdıkları arasında yatılı okumuş büyükleri varsa onlarla söyleşi yapar. Yatılı yaşamına ilişkin sormak istedikleri soruları kendileri belirlerler. Cevapları sınıfla ya kısa film olarak izleterek ya da seçtikleri bölümlerini okuyarak paylaşabilirler.
- **Canlandırma:** Tolga'nın, Cengiz, Erol, Göktuğ ve Günay başta olmak üzere okuldaki yeni arkadaşlarını listeleyin. Öğrencilerden isteyenler listedeki bir kişiyi karakterine bürünerek tanıtsın. Örnek: "Ben Erol; Tolga gibi Balıkesir'denim. Yatılı hayatına hiç alışamadım, aile özlemine dayanamadım ve çok mantıksız bir işe kalkıştım: Okuldan kaçtım..." vb. Canlandırmalarda istenirse aksesuar da kullanılabilir.
- **Araştırma:** Bu romandaki gibi okul yaşamı ve okul arkadaşlarıyla yaşanan maceraların anlatıldığı Türk ve dünya edebiyatından roman, öykü, anı gibi eserleri araştırın. Bulduklarınızı yazarı, konusu, dönemi vb özelliklerini içeren kısa tanıtımlarıyla birlikte sınıfça paylaşın.
- **Münazara:** Sınıf iki gruba ayrılınsın. Bir grup, sözcüleri vasıtasıyla yatılı yaşamının eğlenceli ve geliştirici olduğunu, diğer grup ise kısıtlayıcı ve zorunluluklarla dolu olduğunu savunsun. Bakalım, hangi grup düşüncesini daha iyi savunacak?